

А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
Коростенського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них
заходів з поліпшення санітарного стану лісів

23 жовтня 2025 року

м. Коростень
Коростенський район
Житомирська область

На звернення філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», лист № 22183/40.1.9-2025 від 20.10.2025 року «Щодо обстеження лісових насаджень», згідно пунктів 2 - 6 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555, комісією в складі: провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Юрія ДВОРАКІВСЬКОГО, інженера охорони та захисту лісу I категорії відділу охорони та захисту лісу філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Катерини БАХТІНОЇ, лісничих Богунського лісництва Сергія ГРЕСЬКА, Березівського лісництва Тараса ЯРОЦЬКОГО, Левківського лісництва Віталія РОЖАНСЬКОГО, Новозаводського лісництва Андрія ЗАХАРЧУКА та лісничого Тригирського лісництва Валерія ІЩУКА в період з 22 по 23 жовтня 2025 року проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень Коростенського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркової санітарної рубки (далі ВСР) на 2025 рік.

Результати обстеження

Таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наведена нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2018 року.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	ТУМ
			склад	вік років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Березівське (Корабельне) лісництво											
5	10	19.5	8С31ДЗ1ГЗ	70	0.60	1А	26	32	250	2	С2ГДС
Разом		19.5									
Богунське лісництво											
9	12	8.0	9С31ДЗ	70	0.80	1А	28	36	460	2	С3ГДС
36	28	2.0	10С3+БП	87	0.60	1	28	36	385	2	С3ГДС
57	8	8.1	8С32ДЗ+БП	81	0.80	1Б	32	44	600	2	С3ГДС
78	6	3.4	10С3	96	0.70	1А	32	40	505	2	В2ДС
Разом		21.5									
Левківське лісництво											
28	23	12.0	10С3+ДЗ	106	0.60	1	30	40	460	2	В2ДС

34	2	1.0	10СЗ	61	0.80	1А	25	28	420	2	С2ГДС
34	3	1.9	10СЗ+БП	81	0.70	1А	28	32	450	2	В2ДС
87	12	23.0	10СЗ+БП	60	0.80	1	22	24	390	2	В2ДС
Разом		37.9									
Левківське (Станишівське) лісництво											
5	12	1.8	8С32ДЗ+БП+ЯЛЕ	60	0.80	1А	23	26	360	2	С3ГДС
Разом		1.8									
Новозаводське лісництво											
8	5	5.9	7С33ДЗ+ОС+БП+ЛДП	76	0.80	1	26	36	410	4	С3ГДС
9	8	23.7	5С33ДЗ1БП1ОС+ЛПД	68	0.80	1А	27	36	420	4	С2ГДС
21	2	1.5	10СЗ+ДЗ+БП	85	0.50	1	27	36	360	4	В3ДС
31	28	1.6	6С34ДЗ+ГЗ	91	0.60	1	28	36	350	4	С2ГДС
33	10	8.2	5С33БП1ДЗ1ВЛЧ+ОС+ГЗ	54	0.90	1А	22	24	320	4	С3ГДС
50	1	12.8	9С31БП+ДЗ	68	0.70	1	25	28	365	4	В3ДС
50	11	3.8	8С32БП+ДЗ	71	0.70	1А	26	28	340	4	С2ГДС
53	12	2.6	9С31ДЗ+БП	63	0.80	1А	24	28	380	4	В3ДС
59	8	2.1	8С31ЯЛЕ1БП+ДЗ+ДЧР	56	0.80	1	19	26	260	4	В4ДС
59	9	5.1	8С32ДЧР+ЯЛЕ+ДЗ	59	0.80	1	22	26	340	4	В2ДС
67	9	7.4	6С33БП1ЯЛЕ+ВЛЧ	51	0.70	1А	21	28	230	4	В3ДС
82	10	7.6	7С31ДЗ1ЯЛЕ1БП+ВЛЧ	61	0.80	1А	25	32	435	4	С3ГДС
91	4	5.1	4С33ОС2ДЗ1ГЗ+БП	71	0.80	1А	27	36	360	4	С3ГДС
94	14	0.5	9С31ДЗ+БП	65	0.80	1А	25	28	400	4	В3ДС
94	38	1.2	8С32ЯЛЕ	57	0.90	1А	24	28	450	4	В3ДС
Разом		89.1									
Тригирське лісництво											
6	3	2.5	7С32ДЗ1БП	60	0.80	1А	24	26	350	2	С2ГДС
7	4	0.8	10СЗ+ДЗ+ГЗ 10ГЗ	96 35	0.50 0.30	1А	30 15	44 14	340 50	2	С2ГДС
54	16	1.8	10СЗ+БП+ДЗ	86	0.70	1А	29	32	470	2	С2ГДС
55	8	0.7	8С32ДЗ+БП+ВЛЧ	81	0.60	1А	28	32	360	2	В3ДС
61	4	35.5	9С31ДЗ+ЯЛЕ+БП	66	0.90	1	24	28	425	2	В3ДС
Разом		12.9									
Всього		211.1									

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Обстежені насадження характеризуються незадовільним лісопатологічним станом – всиханням різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, враження та прогресування хвороб лісу, пошкодження внаслідок стихійного лиха – вітровал, бурелом.

Хвойні насадження, пошкоджені стовбуровими шкідниками, характеризуються змішаним всиханням хвойних деревостанів (наявні як куртини до 0,1 га, так і групове та поодинокі всихання). Деревя сосни та ялини, що потребують видалення, відносяться до дерев IV (відмираючі), V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (крона дуже ажурна, хвоя світло-зелена або жовтуватозелена, характеризуються частковим опаданням кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, хвоя, гілки другого і третього порядків відсутні).

Переважаючими видами стовбурових шкідників, які призвели до всихання сосни, є лубоїд сосновий малий з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні тонкої кори, ходи якого можна спостерігати на поодиноких вивалених деревах з категорії старий сухостій, зламаних вершинах дерев сосни внаслідок бурелому, та великий сосновий лубоїд, короїд-стенограф, стовбуровий сосновий смолюх, синя соснова златка, рагій ребристий, соснові вусачі з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні перехідної та товстої кори. Дерев ялини пошкоджені короїдом-типографом та ялиновим вусачем внаслідок дії осередків в минулих роках. Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів стовбурових шкідників характеризуються наявністю «синяви» яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів. Спостерігається поодиноке враження дерев сосни звичайної хворобами лісу – раком-сірянкою та сосною губкою. Дерев з такими хворобами зустрічаються поодинокі та в незначній кількості.

Крім того, в обстежених соснових насадженнях спостерігається всихання другорядних порід дерев: берези повислої від трутовика справжнього, всихання дерев осики, дуба звичайного та дуба червоного від трутовика несправжнього, дерева дуба звичайного відпрацьовані дубовою бронзовою златкою, яка є переносчиком збудника хвороби дуба звичайного трахеомікоз дуба. Спостерігається наявність стремпів, зламів стовбура внаслідок наявності стовбурової грилі, викликані трутовиками. Такі дерева, які відносяться до дерев IV (відмираючі), V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (крона дуже ажурна, листя дуже дрібне, жовтіє, всихає більше ніж 2/3 крони, наявні плодові тіла дереворуйнівних грибів або дупла на стовбурах, масові водяні пагони, гілки другого та третього порядків відсутні, опадання кори), потребують відбору при проведенні вибіркового санітарного рубок з залишенням поодиноких дерев для дотримання вимог пункту 26 Санітарних правил в лісах України. Частина дерев стала неліквідом та створює загрозу.

В даних насадженнях має місце нахил стовбурів більше ніж 30 градусів від вертикальної осі, дерев, які зависли на поруч ростучі дерева внаслідок шквальних поривів вітру в попередні роки, та дерев природного відпаду. Насадження мають знижений рівень загальної стійкості, що відповідно характеризується утворенням всихаючих дерев та дерев свіжого сухостою. Спостерігається накопичення старого сухостою і сушняку різних термінів давності. Утворенню відмираючих та сухостійних дерев безумовно сприяли посухи в минулі роки, зниження рівня ґрунтових вод, екстремальні короткотривалі метеорологічні умови, тощо). Як наслідок, всі ці процеси призвели до підвищення зростання чисельності стовбурових шкідників та хвороб лісу.

В насадженні Новозаводського лісництва відбулося пошкодження вітровалом, буреломом внаслідок дії несприятливих погодних умов (штормових поривів вітру), що відбулися в вересні місяці 2025 року, наявні пошкодження як поодинокі так і групового характеру. В наявності велика кількість дерев вивалених з корінням, із зламаним стовбуром, підірваною кореневою системою, нахилом стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, а також з дугоподібно зігнутими стовбурами. Були пошкоджені як дерева сосни, так і дерева листяних порід. На час обстеження заселення стовбуровими шкідниками не відбулося. Пошкоджені дерева переважно відносяться до категорії стану IV (відмираючі). На виконання діючих Санітарних правил в лісах України, зокрема пунктів 14, 16 та 17 в обстежених лісонасадженнях

необхідне термінове проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів з одночасною ліквідацією захаращеності та профілактикою щодо виникнення та поширення нових осередків шкідників і хвороб лісу.

ВИСНОВОК

За результатами виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарно стану насаджень Коростенського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення комплексу стовбурових шкідників, комісія визначила ділянки лісу на загальній площі **182,7 га**, що потребують вибіркової санітарної рубки (ВСР) у 2025 році, зокрема:

Березівське (Корабельне) лісництво

У кв.5 вид.10 на загальній площі 19,5 га, з інтенсивністю 10 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, великий сосновий лубоїд, соснові вусачі.

Богунське лісництво

У кв.9 вид.12 на загальній площі 8,0 га, з інтенсивністю 15 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, великий сосновий лубоїд, дубова бронзова златка.

У кв.36 вид.28 на загальній площі 2,0 га, з інтенсивністю 15 м3/гектар. Причина пошкодження: короїд-стенограф, синя соснова златка, соснові вусачі.

У кв.57 вид.8 на загальній площі 8,1 га, з інтенсивністю 20 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, дубова бронзова златка.

У кв.78 вид.6 на загальній площі 3,4 га, з інтенсивністю 15 м3/гектар. Причина пошкодження: короїд-стенограф, малий сосновий лубоїд.

Левківське лісництво

У кв.28 вид.23 на загальній площі 12,0 га, з інтенсивністю 15 м3/гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

У кв.34 вид.2 на загальній площі 1,0 га, з інтенсивністю 15 м3/гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, рагій ребристий.

У кв.34 вид.3 на загальній площі 1,9 га, з інтенсивністю 20 м3/гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, рагій ребристий.

У кв.87 вид.12 на загальній площі 23,0 га, з інтенсивністю 20 м3/гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

Левківське (Станишівське) лісництво

У кв.5 вид.12 на загальній площі 1,8 га, з інтенсивністю 20 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, синя соснова златка, пошкодження внаслідок прильоту БПЛА з виникненням низової пожежі на орієнтовній площі 0,03 га.

Новозаводське лісництво

У кв.8 вид.5 на загальній площі 5,9 га, з інтенсивністю 10 м3/гектар. Причина пошкодження: синя соснова златка, рагій ребристий.

У кв.9 вид.8 на загальній площі 23,7 га, з інтенсивністю 10 м3/гектар. Причина пошкодження: синя соснова златка, рагій ребристий, трутовик несправжній, поодинокі злам стовбура, підриг кореневої системи, нахил більше 30 градусів внаслідок дії вітру в минулих роках.

У кв.21 вид.2 на загальній площі 1,5 га, з інтенсивністю 20 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, синя соснова златка.

У кв.31 вид.28 на загальній площі 1,6 га, з інтенсивністю 15 м3/гектар. Причина пошкодження: короїд-стенограф, синя соснова златка, дубова бронзова златка, трутовик несправжній.

У кв.33 вид.10 на загальній площі 8,2 га, з інтенсивністю 10 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, синя соснова златка, трутовик несправжній.

У кв.50 вид.1 на загальній площі 12,8 га, з інтенсивністю 30 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, синя соснова златка, дубова бронзова златка.

У кв.50 вид.11 на загальній площі 3,8 га, з інтенсивністю 20 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, синя соснова златка, дубова бронзова златка.

У кв.53 вид.12 на загальній площі 2,6 га, з інтенсивністю 10 м3/гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.59 вид.8 на загальній площі 2,1 га, з інтенсивністю 5 м3/гектар. Причина пошкодження: великий соснові лубоїди, синя соснова златка, рагій ребристий.

У кв.59 вид.9 на загальній площі 5,1 га, з інтенсивністю 15 м3/гектар. Причина пошкодження: великий соснові лубоїди, синя соснова златка, рагій ребристий, трутовик несправжній, поодинокі злам стовбура, підриг кореневої системи, нахил більше 30 градусів внаслідок дії вітру в минулих роках.

У кв.67 вид.9 на загальній площі 7,4 га, з інтенсивністю 10 м3/гектар. Причина пошкодження: стовбуровий сосновий смолюх, синя соснова златка, дубова бронзова златка, ялиновий вусач, трутовик справжній.

У кв.82 вид.10 на загальній площі 7,6 га, з інтенсивністю 10 м3/гектар. Причина пошкодження: внаслідок стихійного лиха – вітровал, бурелом, рагій ребристий, синя соснова златка.

У кв.91 вид.4 на загальній площі 5,1 га, з інтенсивністю 30 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, синя соснова златка, трутовик несправжній.

У кв.94 вид.14 на загальній площі 0,5 га, з інтенсивністю 35 м3/гектар. Причина пошкодження: соснові вусачі, короїд-стенограф, синя соснова златка, трутовик справжній.

У кв.94 вид.38 на загальній площі 1,2 га, з інтенсивністю 20 м3/гектар. Причина пошкодження: короїд-стенограф, соснові вусачі, синя соснова златка, великий сосновий лубоїд.

Тригірське лісництво

У кв.6 вид.3 на загальній площі 2,5 га, з інтенсивністю 15 м3/гектар. Причина пошкодження: рагій ребристий, синя соснова златка, короїд-типограф.

У кв.7 вид.4 на загальній площі 0,8 га, з інтенсивністю 45 м3/гектар. Причина пошкодження: великий сосновий лубоїд, рагій ребристий, синя соснова златка.

У кв.54 вид.16 на загальній площі 1,8 га, з інтенсивністю 20 м3/гектар. Причина пошкодження: синя соснова златка, рагій ребристий.

У кв.55 вид.8 на загальній площі 0,7 га, з інтенсивністю 45 м3/гектар. Причина пошкодження: синя соснова златка, рагій ребристий, трутовик несправжній.

У кв.61 вид.4 на ділянці (5) в західній частині виділу на площі 7,1 га, з інтенсивністю 15 м3/гектар. Причина пошкодження: синя соснова златка, великий сосновий лубоїд.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **182,7** гектарів.

Проведення ВСР не призведе до зменшення повноти нижче встановленого показника визначеного в пункті 27 Санітарних правил в лісах України.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

ВСР провести в 2025 році згідно пунктів 2-6,9,12,14,16,17,20,23,26 Санітарних правил в лісах України з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

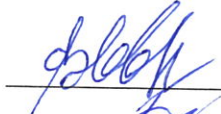
З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням порубкових залишків. Оптимальний термін проведення ВСР – IV квартал 2025 року.

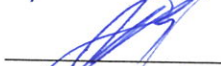
Лісовій охороні підприємства встановити посилений лісопатологічний моніторинг за санітарним станом суміжних насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

Даним обстеженням нових осередків первинних шкідників та хвороб лісу не виявлено.

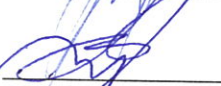
Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, при обстеженні також не виявлено.

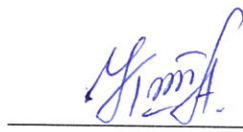
Підписи членів комісії:

 Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

 Сергій ГРЕСЬКО

 Віталій РОЖАНСЬКИЙ

 Валерій ІЩУК

 Катерина БАХТІНА

 Тарас ЯРОЦЬКИЙ

 Андрій ЗАХАРЧУК